

Frans Timmermans

Podpredseda Európskej Komisie

Lepšia právna regulácia, medziinštitucionálne vzťahy, právny štát a Charta základných práv

Dimitris Avramopoulos

Komisár pre migráciu, vnútorné záležitosti a občianstvo

Brusel 26. júna 2018

Vážený pán podpredseda,

vážený pán komisár.

Chceme dať do Vašej pozornosti rastúce množstvo dôkazov preukazujúcich nezákonný predaj schengenských a zdravotných víz na Malte. Tieto víza boli predané bez akejkoľvek riadnej kontroly osobám s trvalým bydliskom v Líbyi. Doterajšie dôkazy poukazujú na veľkú pravdepodobnosť účasti štátnych zamestnancov na najvyššej úrovni maltskej vlády na tomto predaji. Je dobre známe, že ISIS je prítomný v Líbyi. Nezákonný predaj schengenských a zdravotných víz nie je len závažným porušením ustanovení Schengenskej zmluvy, ale je tiež hrozbou Únie vzhľadom k samotnému rozsahu.

Pán Ivan Mintoff predostrel svoju zbierku dôkazov vyššie uvedeného systému maltskému súdu 18. júna a zverejnil ju pre verejnosť v ten istý deň. 26. júna predstavil svoj prípad v tlačovej miestnosti Európskeho parlamentu.

Zdôrazňujeme, že dôkazy, ktoré predložil pán Ivan Mintoff, nie sú jedinými dôkazmi svedčiacimi o tomto dianí. Sú to zatiaľ najpodrobnejšie dôkazy, ale z Malta Independent už na to poukazovali dvakrát v roku 2016. Maltská vláda na tieto správy nereagovala. Líbyjčania, ktorí prišli už v tom čase svedčiť o tejto záležitosti, neboli vypočutí políciou. Jedinou odpoveďou na tieto správy bolo, že jedna vysokopostavená osoba z kancelárie maltského premiéra začala dva prípady obvinenia z ohovárania proti Malta Independent. Pán Mintoff dodal svoje dôkazy súdu v rámci prípadov týchto obvinení a demonštroval tak, že zo strany Malta Independent nedošlo k porušeniu zákona a predložené fakty boli uvedené pravdivo. Vážnu časť dôkazov pána Mintoffa tvoria rozhovory s uvedenými Líbyjčanmi, ktorí chceli svedčiť. Teraz sú ich svedectvá na maltskom súde vďaka odvážnemu počínaniu pána Ivana Mintoffa. Napokon, chceme poukázať aj na fakt, že zavraždená maltská novinárka Daphne Caruana Galizia sa venovala rovnakému nezákonnému predaju víz na Malte.

S ohľadom na vraždu pani Galiziovej už výbor LIBE vytvoril pracovnú skupinu pod vedením poslankyne pani Gomesovej a pána Giegolda, aby vyšetrila túto situáciu. Ich závery boli zverejnené a je z nich jasné, že právny štát je na Malte pod vážnym tlakom a že Malta nie je v súčasných podmienkach schopná byť dôveryhodným členom Schengenu. Podčiarkujeme zistenia pani Gomesovej a pána Giegolda a chceme im poďakovať za ich prácu.

Článok 3.2. Nariadenia Rady EÚ č. 1053/2013, ktorým sa vytvára hodnotiaci a monitorovací mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského acquis, jasne pomenováva koordinačnú úlohu Komisie vo vyhodnocovaní funkčnosti Schengenskej dohody.

V článku 3.2 tohto nariadenia sa uvádza: „Komisia má celkovú koordinačnú úlohu vo vzťahu k ročným a viacročným programom hodnotení, vypracúvaniu dotazníkov a harmonogramov hodnotiacich návštev, vykonávaní hodnotiacich návštev a vypracúvaniu hodnotiacich správ a odporúčaní. Dozerá tiež na implementáciu a monitorovanie hodnotiacich správ a odporúčaní v súlade s článkom 16.“ Nariadenie opisuje všetky nástroje Komisie na vykonávanie tejto zodpovednosti.

Vzhľadom na túto správu, dôkazy, ktoré predložili Malta Independent a pán Mintoff, a vzhľadom na uvedené nariadenie naliehame na Komisiu, aby začala vyšetrovanie a hodnotenie (vrátane návštevy na mieste podľa článku 10 uvedeného nariadenia). Očakávame, že toto vyhodnotenie bude zahŕňať rozhovory so svedkami a inými osobami, ktoré budú môcť s Komisiou zdieľať cenné informácie. Navrhujeme, aby návšteva zahŕňovala aj zástupcov Europolu (článok 10.6). Vyzývame Komisiu, aby našla mechanizmus, ktorý zaistí bezpečnosť všetkých tých, ktorí sú ochotní zdieľať cenné informácie o danom prípade.

Očakávame tiež, že Komisia uskutoční interné vyšetrovanie, v ktorom sa bude skúmať, prečo Komisia v tejto záležitosti nerobila žiadne kroky bez ohľadu na jasné verejné signály.

Bez formálneho hodnotenia a úplného uplatnenia príslušných nástrojov nariadenia nebude možné uzavrieť tento prípad narušenia spôsobený nedostatkom pôsobenia maltskej vlády.

Berieme za samozrejmé, že Komisia považuje bezpečnosť EÚ za veľmi vážnu prioritu, a preto sa tešíme na je ďalšie kroky v tejto veci.

S úctou,

Branislav Škripek, poslanec Európskeho parlamentu